

Forskæl er mellem disse to Bestemmelser, Forskellen er kun den, at i det ene Tilfælde kan man give ham et helt andet Areal fjernet et vist Stykke Vej fra hans oprindelige Ejendom, og i det andet Tilfælde et andet Areal beliggende op til Resten af hans Ejendom.

Jeg vil gerne tillade mig i denne Sammenhæng at berøre de ældre Bestemmelser om det her nævnte Forhold. I den oprindelige Lovgivning begyndte man med at yde fuld Erstatning for Jord afstaaet til det offentlige, ved en senere Lovbestemmelse kom man ind paa at rokke ved denne fulde Erstatning, medens man atter senere, formentlig efter at være kommen til Erkendelse af, at der var noget galt ved denne Lovgivning, kom ind paa at give Ækvivalent paa anden Maade. Udviklingen ser da saaledes ud: I Forordningen af 5. Marts 1845, der omhandler Ekspropriation til Jernbaneanlæg, indeholdes en Bestemmelse om, at Grundejeren er pligtig til at afstaa det fornødne Areal mod fuld Erstatning, hvorefter der anføres en Række Bestemmelser, der ikke har nogen væsentlig Betydning i denne Sammenhæng, og som jeg derfor forbigaar. I den første egentlige Bygningslov for København, Loven af 17. Marts 1856, holdt man sig i et Tilfælde, hvor der var Tale om Ekspropriation, til de nævnte Bestemmelser i Forordningen af 1845. Men dertil kommer saa en særlig Lov for København angaaende Ekspropriation af Arealer til Gader og Vejanlæg o. s. v., nemlig Lov af 14. December 1857, og i denne Lovs § 10 findes der en Bestemmelse om, at man kan ekspropriere Jord uden at byde noget Vederlag derfor. Der staar nemlig, at der skal tages Hensyn til den mulige Værdiforøgelse, der har fundet Sted for den resterende Del af Parcellens Vedkommende, og man vil saaledes kunne komme til det Resultat, at der enten ydes en ringe eller slet ingen Erstatning for den afstaaede Jord. Denne Bestemmelse har man imidlertid i senere Love fundet uheldig, thi allerede i Bygningsloven af 21. November 1871 mildnes den ved at gøre Ekspropriationens Nødvendighed afhængig af Justitsministerens Skøn. Grundejeren faar da nu Ret til at faa Ministerens Kendelse for, at Kommunen virkelig trænger til at faa dette Areal til Disposition. Det er ganske vist kun en ringe Forandring, men den gaar i Retning af, at man erkender, at Bestemmelsen i § 10 gaar videre, end den burde, og i den senere vedtagne Bygningslov for København af 12. April 1889, det er den nugældende, er man atter gaaet meget

videre, og dér erkender man fuldt ud, at Bestemmelsen i Loven af 1857 § 10 er for streng, idet der anføres, at Grundejeren, naar der er Tale om Ekspropriation af en Del af hans Jordlodder, kan kræve, at det offentlige, altsaa Kommunen, overtager hele Jordarealet. Det maa aabenbart være gjort for at give Grundejeren, om jeg saa maa sige, Vaaben i Hænde, for saa vidt som den Ansættelse, Kommissionen har foretaget, forekommer ham at være til Skade for ham. I en senere lille Lov af 1897, der indeholder Ændringer til Loven af 1889, nemlig Bygge-loven for København, fastholder man den omtalte Bestemmelse, idet man gaar blot lidt videre i Kommunens Ret til at foretage Ekspropriation. Nu er det, at man i det foreliggende Lovforslag gør Skridtet tilbage, idet man ikke alene beholder den Ret, Kommunen havde i Henhold til Loven af 1857, men man udvider den til, at der kan foretages Tvangsmageskifte, og dette formener jeg er urigtigt. Det turde dog vist være en Overvejelse værd, om man skal gaa videre ad den i nævnte § 10 i Loven af 1857 anviste Vej, og det af flere Grunde. Det er jo f. Eks. en kendt Sag, at flere retslærde anse denne Paragraf for endogsaa at være grundlovstridig, men dertil kommer ogsaa den Grund, at Paragraffen ikke stiller alle Grundejere lige og saaledes bliver uretfærdig mod nogle af dem. Ved Sagens Forelæggelse udtalte den højtærede Minister, at man havde fundet det naturligt at optage alle de her nævnte Bestemmelser i en fælles Lov om Bygningsforholdene i København. Jeg havde da tænkt mig, inden jeg fik dette Forslag at se, at der fandtes en Bestemmelse her gaaende ud paa, at Loven af 14. December 1857 blev ophævet tilligemed den nu bestaaende Bygningslov, men en saadan Bestemmelse findes ikke. Det forekommer mig, at naar man optager, saa vidt jeg kan se, alle de Bestemmelser, der findes i denne Lov af 1857, om end en Del af dem i en noget forandret Form, og desuden optager andre Bestemmelser, der ere udvidede Bestemmelser fra den nævnte ældre Lov, saa skulde man gøre Skridtet helt ud og foretage den ikke videre omfattende Forandring, som det vilde være at ophæve den ældre Lov og kodificere de tilbageblivende Bestemmelser, da denne Kodifikation kun drejer sig om en dog ret overskuelig Lov og altsaa ikke kan frembyde uoverkommelige Vanskeligheder. Jeg er altsaa af den Formening, at man bør ophæve Loven af 14. December 1857. Det er da muligt, at der er en eller anden Bestemmelse i det foreliggende Lov-